

Strategia dla kultury w procesie tworzenia

2025-07-02

Działania samorządu w zakresie kultury i ochrony dziedzictwa w procesie przygotowania Strategii Rozwoju Krakowa były jednym z tematów poruszanych podczas posiedzenia Komisji Kultury i Ochrony Zabytków. Radni zapoznali się również z informacją na temat aktualnego stanu funkcjonowania Ekomuzeum Prądnika.

Dyrektor Wydziału Strategii i Funduszy Europejskich, Rafał Solecki wprowadził członków Komisji w tematykę prezentacji dotyczącej strategii dla kultury i przedstawiającej aktualny status prac grupy roboczej. Grupę tę tworzą przedstawiciele różnych instytucji kultury (m.in. Michał Niezabitowski z Muzeum Krakowa, Agata Wąsowska-Pawlik z Międzynarodowego Centrum Kultury, Tomasz Włodarski z Małopolskiego Instytutu Kultury, Anna Grajewska z Fundacji A!Sztuka, czy Bartosz Szydłowski z Teatru Łaźnia Nowa), koordynatorzy zewnętrzni oraz przedstawiciele wydziałów Urzędu Miasta Krakowa związanych z kulturą. Dyrektor podkreślił, że jest to ciekawy moment, ponieważ właśnie teraz odbywają się dyskusje i analizy wypracowanych wstępnych konkluzji. Dyrektor Wydziału Kultury - Jadwiga Gutowska-Żyra, będąca również jednym z koordynatorów grupy podkreśliła, że zespół postawił sobie na początku cel, jakim jest zdefiniowanie miejsca, w którym jest krakowska kultura, jakie wyzwania przed nią stoją, jaki są mocne i słabe strony procesu. W pracach zespołu wykorzystano takie narzędzia jak warsztaty, konsultacje horyzontalne, czy konsultacje z ekspertami. Dyrektor Krakowskiego Biura Festiwalowego - Carolina Pietyra, również koordynator projektu zaznaczyła, że rozwój przestrzenny miasta i czas projektowania Planu Ogólnego dla Krakowa, to ważny moment, w którym infrastruktura i przestrzeń dla kultury również powinny znaleźć swoje miejsce w przyszłej wizji miasta. W nowej Strategii Rozwoju Krakowa kultura chce być traktowana całościowo, bez podziału na grupy społeczne, obszary tematyczne czy instytucje. Wszystko po to, aby móc harmonijnie się rozwijać, budować odporne środowisko kultury niezależnie od stopnia zinstytucjonalizowania, widząc dla samorządu różne role w zależności od zadania. Zespół wypracował cztery obszary, które składają się na miastotwórczą funkcję kultury. Są nimi: narracja, regeneracja, rozwój i integracja. Narracja według uczestników grupy roboczej to nie tylko fizyczna rewitalizacja przestrzeni, ale przede wszystkim odbudowa więzi społecznych, symbolicznych i środowiskowych w mieście. Kultura w tej perspektywie staje się narzędziem odnowy i ożywienia tkanki miejskiej, zwłaszcza w kontekście zaniedbanych dzielnic, pustostanów, czy osiedli peryferyjnych, a równocześnie ma dać mieszkańcom poczucie sprawczości i przynależności. Pod pojęciem rozwój, grupa ekspertów rozumie wzmocnienie potencjału kultury jako sektora gospodarki, innowacji społecznej i przestrzeni twórczości. W tym ujęciu chodzi zarówno o profesjonalizację i stabilność zawodową twórców i instytucji, jak i o wsparcie dla amatorskich oraz oddolnych inicjatyw, które kształtują kapitał kulturowy miasta. Narracja z kolei to zdolność kultury do kształtowania tożsamości miasta, opowiadania o nim i wyznaczania jego przyszłości. I ostatni obszar, integracja, oznacza łączenie różnych środowisk, dziedzin, instytucji i mieszkańców, dla których kultura staje się wspólnym językiem, przestrzenią spotkania i działania.

Grupa robocza, pracująca nad Strategią dla Kultury zdefiniowała również wyzwania, które stoją przed rozwojem kultury w Krakowie. Są nimi: zmieniające się potrzeby i style uczestnictwa odbiorców kultury, fragmentacja środowiska kultury i brak współpracy międzysektorowej ("archipelag wysp"), utrudniony dostęp do infrastruktury i przestrzeni dla kultury oraz brak określenia dziedzictwa dla jutra

i nowego spojrzenia na przeszłość w czasach. Celem strategii dla Krakowa jest rozwój miasta bliskiego i miasta zrównoważonego, możliwe będzie przy silnej roli kultury jako sektora efektywnie współpracującego z pozostałymi filarami Krakowa, czyli z nauką, turystyką i biznesem – powiedziała Jadwiga Gutowska-Żyra, mocno podkreślając, że w centrum opracowywanej strategii na pierwszym miejscu zawsze będzie stał mieszkaniec naszego miasta. Magdalena Mazurkiewicz, przewodnicząca Komisji Kultury i Ochrony Zabytków wyraziła gotowość Komisji do wzięcia udziału w dalszych pracach nad Strategią dla Kultury.

Rani zapoznali się także z prezentacją Zofii Ozaist-Zgodzińskiej, dotyczącej aktualnego stanu Ekomuzeum Prądnika z uwzględnieniem twórczości Marii Pinińskiej-Bereś i Jerzego Beresia. Radni dowiedzieli się o założeniach Ekomuzeum, jako muzeum rozproszonego, ale budującego wokół siebie społeczność lokalną i wzmacniającego lokalną tożsamość. Zofia Ozaist-Zgodzińska poinformowała, że od 2021 w ramach projektu EkoMuzeum Prądnika odbyło się 13 wycieczek z 6 źródeł finansowania, do Budżetu Obywatelskiego zgłoszono przez różne osoby 3 parki związane z Ekomuzeum Prądnika, wykonano 2 opracowania projektowe z architektury krajobrazu nominowane do branżowych nagród, Pinińska-Bereś została zgłoszona jako patronka proponowanego parku XXL i przeszła weryfikację IPN, rzeźba Pinińskiej-Bereś ujęta została w projekcie Parku Siewna, wydano książkę „Spacerownik Prądnicki” oraz stworzono podcast - audioprzewodnik po Prądniku. Odbyło się również odtworzenie performansu „Żywy róż” przy Bunkrze Sztuki, a inauguracja projektu nagrodzona została Marką Radia Kraków. Ekomuzeum Prądnika silnie współpracuje również z sektorowymi i ważnymi partnerami.

Podczas posiedzenia radni Komisji Kultury i Ochrony Zabytków pozytywnie zaopiniowali również projekty uchwał według druków nr: 757, 737, 743, 748, 746, 760, 761, 763 oraz 768.